

det ærede Medlem skal jeg gøre opmærksom paa, at jeg ikke har forsvaret den Ændring ved 2den Behandling, som han talte saa meget om. Den nævnte jeg ikke med et Ord. Det ærede Medlem fastholder stadig det Standpunkt, at det vilde have været at lægge Præsteskabet alt for megen Magt i Hænderne, hvis man havde gjort hin Erklærings Afgivelse til en Valgretsbetingelse. Det vilde det ikke, men hvis man skulde have haft hin Erklæring om „den fulde Adgang til Kirkens Gøder“, burde det have staaet som en Valgretsbetingelse i § 4 og ikke som det staaer her i § 5. Derfor har jeg stillet Forslag om, at det skulde gaa ud.

Saa talte det ærede Medlem om, at han haabede, det skulde gaa bedre med disse Forslag end med Skattelovene. Det ærede Medlems Stilling til Skattelovene er ganske mærkelig. Det ærede Medlem staaer som Forsvarer for Kapitalisterne under Skattelovens Behandling, idet han bekæmpede disse Love saa stærkt, han kunde, og da det til sidst drejede sig om at stemme for eller mod Lovene, for eller mod, at Kapitalisterne skulde betale en stor Skat, saa sagde det ærede Medlem: Stemmer ikke. Der er adskillige Folk i Landet, som have modsat sig disse Skatte-love, og de have i denne Samling haft en udmærket Støtte i det ærede Medlem. Paa lignende Maade stiller det ærede Medlem sig over for Kirkelovene, idet han, saa vidt det staaer i hans Magt, støtter Modstanden imod dem.

R. Nielsen: Inden vi gaa til den afgørende Afstemning, har jeg ønsket for fremtidige Muligheders Skyld at sige et Par Ord og gentage, hvad jeg sagde ved 1ste Behandling, at jeg er fuldt ud enig med Grundtanken i det foreliggende Forslag, og jeg er glad for, at det er kommet frem, og ønsker det gennemført. Men, som jeg ogsaa udtalte, nærer jeg liden Tro til dets Betydning og den Nytte, det vil gøre, hvis det ikke bliver saaledes, at det bliver Flertallet i Menigheden, der kommer til at vælge efter Menighedsraadets Indstilling, i Stedet for Ministeren. I alle Tilfælde, hvor Indstillingen fra Menigheden viser, at der er et virkeligt Flertal, skulde den have Lov til at faa den vedkommende Præst; i modsat Tilfælde har jeg ikke noget imod, at Ministeren fik Valgretten. Jeg ser meget godt, at der er Mulighed for, at Landstinget kan tage Forslaget, som det foreligger, og at Forslaget derfor vil blive

Lov, saadan som vi nu stemme for det, og at jeg saa ikke faar Forslaget, som jeg ønsker det. Men ikke desmindre stemmer jeg for det, ganske vist med den Tilføjelse, at jeg desværre frygter for, at det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) faar Ret i, at der ikke kommer noget ud af det. Langt mere end jeg frygter for dette, langt mere giver jeg den ærede Ordfører Ret i, at der nu er rejst en Bevægelse paa dette Omraade, som ikke lægger sig igen, før der er fundet en Løsning, som i nogen Maade tilfredsstillende Kravene i de kirkelige Lejre; men jeg tror ogsaa, han har Ret, naar han tilføjede, at man maaske snarere skulde tage Sigte paa et noget friere Maal. Hvis Landstinget tager Forslaget, som det foreligger, maa jeg finde mig i Forslaget, selv om det ikke er tilfredsstillende; og hvis det ikke gør det, er jeg vis paa, at Behandlingen ret snart vil blive taget op igen, og at vi saa ville naa længere frem mod Maalet, og saa staaer det mig frit at virke for at opnaa, hvad der jo er det vigtigste, nemlig, at Menighederne faa Afgørelsen ved Valget af Præsterne. Det var kun for at betone dette og for ikke i Fremtiden at faa den Udtalelse imod mig, at jeg da vil være i Modstrid med min Afstemning nu, at jeg har ønsket Ordet. Jeg tror, at Udførelsen af Forslagets Grundtanke i Livet vil virke forløsende i mange Forhold, og at det vil virke hen til, at det, der har stagneret i en lang Aarrække, kan komme i Fremgang og Bevægelse.

I øvrigt skal jeg tilføje, hvad jeg ogsaa sagde ved 1ste Behandling, at det, der i Øjeblikket er det væsentligste for mig, er de to følgende Forslag om Brugen af Kirker og Forslaget om Valgmenigheder, men jeg stemmer dog for dette Forslag og tilraader andre at gøre det samme, da det til Grund liggende i Virkeligheden sigter fremad i en Retning, jeg tror, vi kunne være tjente med.

Borgbjerg: Den højtærede Minister vil slaa mig og mine Partifæller, der have kritiseret Loven fra et frisindet Standpunkt, i Hartkorn med dem, der have kritiseret den fra et reaktionært, klerikalt Standpunkt. Jeg vil anbefale den højtærede Minister at læse „En Folkefjende“ af Henrik Ibsen; han vil da erkende, at der ved Siden af den Majoritet, der næsten altid eksisterer, findes to Mindretal, et, som sækker agterud, og et, som gaar i Spidsen. Den ærede Minister bør ikke slaa disse